

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

Tautsaimniecības Biļetens

3/2017

Aktuālās tautsaimniecības un monetārās norises

Kopsavilkums

ECB monetārās politikas pasākumi joprojām ļauj saglabāt ļoti labvēlīgus finansēšanas nosacījumus, kas nepieciešami, lai vidējā termiņā nodrošinātu ilgtspējīgu inflācijas rādītāju atgriešanos līmenī, kas zemāks par 2%, bet tuvu tam. Kopš Padomes sanāksmes marta sākumā saņemtie dati apstiprina, ka euro zonas tautsaimniecības cikliskā atveseļošanās kļūst arvien stabilāka un lejupvērstie riski vēl vairāk samazinājušies.¹ Vienlaikus pamatā esošās inflācijas spiediens saglabājas mērens un vēl neliecina par pārliecinošu pieauguma tendenci. Turklāt pašreizējās kopējās inflācijas svārstības skaidri rāda, ka nevar ņemt vērā pārejošās SPCI inflācijas norises, kuras neietekmē cenu stabilitāti vidēja termiņa perspektīvā.

Pieejamie rādītāji liecina par noturīgu globālo izaugsmi 2017. gada sākumā. Vienlaikus turpināja uzlaboties starptautiskās tirdzniecības rādītāji. Globālās atveseļošanās process paplašinās, un dažādās valstīs plaši vērojama izaugsmes uzlabošanās. Neraugoties uz būtisku politikas nenoteiktību, starptautiskie finanšu nosacījumi saglabājušies kopumā labvēlīgi. Globālā kopējā inflācija turpināja palielināties galvenokārt enerģijas cenu ietekmē. Tomēr pēdējā laikā vērojams neliels naftas cenu svārstīgums.

Euro zonas finansēšanas nosacījumi joprojām ir ļoti labvēlīgi. Aplūkojot norises laikā no Padomes 9. marta sanāksmes līdz 27. aprīļa sanāksmei, obligāciju, kapitāla vērtspapīru un valūtas tirgos kopumā vērojamas tikai nelielas pārmaiņas.

Saņemtie dati (galvenokārt apsekojumu rezultāti) liecina, ka pašreizējā tautsaimniecības izaugsme turpinās nostiprināties un paplašināties. Monetārās politikas pasākumi veicina iekšzemes pieprasījumu un stimulē aizņemto līdzekļu īpatsvara mazināšanos. Ļoti labvēlīgi finansēšanas nosacījumi un uzņēmumu peļņitspējas uzlabošanās turpina veicināt ieguldījumu atjaunošanos. Nodarbinātības pieaugums, ko pozitīvi ietekmējušas arī iepriekšējās darba tirgus reformas, veicina reāli rīcībā esošo ienākumu un privātā patēriņa kāpumu. Turklāt spēcīgākas globālās atveseļošanās un pasaules tirdzniecības kāpuma pazīmes liecina, ka ārējam pieprasījumam vajadzētu arvien vairāk veicināt euro zonas tautsaimniecības izaugsmes vispārējo noturību. Tomēr tautsaimniecības izaugsmi joprojām kavē lēnais strukturālo reformu īstenošanas temps (īpaši preču tirgos) un tas, ka vairākos sektoros joprojām nepieciešams veikt bilances korekcijas. Lai gan vērojama euro zonas izaugsmes perspektīvas risku virzība uz sabalansētāku konfigurāciju, tie joprojām ir lejupvērsti un galvenokārt saistīti ar globāliem faktoriem.

1 Ņemot vērā informāciju, kas pieejama Padomes 2017. gada 27. aprīļa sanāksmes laikā.

Inflācija paaugstinājās no 2016. gadā novērotā ļoti zemā līmeņa, un to lielākoties noteica straujāks enerģijas cenu kāpums. Pēc 2.0% līmeņa sasniegšanas februārī euro zonas gada SPCI inflācija 2017. gada martā saruka līdz 1.5%. Tomēr pamatā esošās inflācijas rādītāji joprojām ir zemi, un paredzams, ka vidējā termiņā tie palielināsies tikai pakāpeniski. To veicinās monetārās politikas pasākumi, gaidāmā turpmākā tautsaimniecības atveseļošanās un atbilstoša pakāpeniska atslābuma mazināšanās.

Saglabājies stabils plašās naudas pieaugums, un turpinās kopš 2014. gada sākuma vērotā privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma kāpuma tempa atjaunošanās. Euro zonas banku veiktās kredītēšanas 2017. gada 1. ceturkšņa apsekojuma rezultāti liecina, ka neto kredītu pieprasījums pieaudzis un bankas turpinājušas noteikt mazāk stingrus kredītu nosacījumus visās aizdevumu kategorijās. Tādējādi kopš 2014. gada jūnija īstenotie monetārās politikas pasākumi joprojām nodrošina būtisku uzņēmumu un mājsaimniecību kredītu nosacījumu uzlabošanos un nozīmīgi veicina kredītu plūsmas euro zonā. Turklāt lēsts, ka 2017. gada pirmajos mēnešos euro zonas nefinanšu sabiedrību finansējuma izmaksas joprojām bijušas labvēlīgas.

Pamatojoties uz regulāro tautsaimniecības un monetāro analīzi, Padome 2017. gada 27. aprīļa sanāksmē nolēma nemainīt galvenās ECB procentu likmes. Padome joprojām cer, ka galvenās ECB procentu likmes ilgstošu laiku un daudz ilgāk par neto aktīvu iegāžu periodu saglabāsies pašreizējā līmenī vai būs zemākas. Attiecībā uz nestandarta monetārās politikas pasākumiem Padome apstiprināja, ka plānots veikt neto aktīvu iegādes ar jauno mēneša apjomu 60 mljrd. euro līdz 2017. gada decembra beigām vai – nepieciešamības gadījumā – ilgāk, bet jebkurā gadījumā līdz brīdim, kad Padome būs pārliecinājusies, ka vērojama noturīga inflācijas līmeņa korekcija atbilstoši tās inflācijas mērķim. Neto iegādes tiks veiktas vienlaikus ar aktīvu iegādes programmas ietvaros iegādāto vērtspapīru pamatsummas atkārtotu ieguldīšanu, pienākot to dzēšanas termiņam.

Raugoties nākotnē, Padome apstiprināja, ka nepieciešams saglabāt ļoti būtisku stimulējošo monetāro pasākumu apjomu, lai palielinātu euro zonas inflācijas spiedienu un veicinātu kopējās inflācijas kāpumu vidējā termiņā. Ja situācija kļūs mazāk labvēlīga vai ja finanšu nosacījumi neatbildīs turpmākai virzībai uz noturīgu inflācijas līmeņa korekciju, Padome plāno palielināt aktīvu iegādes programmas apjomu un/vai ilgumu.

© Eiropas Centrālā banka, 2017

Pasta adrese	60640 Frankfurt am Main, Germany
Tālrunis	+49 69 1344 0
Interneta vietne	www.ecb.europa.eu

Visas tiesības rezervētas. Atļauta pārpublicēšana izglītības un nekomerciālos nolūkos, norādot avotu.

ECB Valde ir atbildīga par šā biļetena sagatavošanu. Tulkojumus sagatavo un publicē nacionālās centrālās bankas.

Šajā numurā iekļautie statistiskie dati atbilst stāvoklim 2017. gada 26. aprīlī.

ISSN 2363-3506 (interneta versija)

ES kataloga numurs QB-BP-17-003-LV-N (interneta versija)